

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

OIVA-arviointiohje 12.6

Salmonellaa koskevat erityistakuut

Britta Wiander

Ylitarkastaja

Mikrobiologisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Elintarvikemikrobiologian jaosto

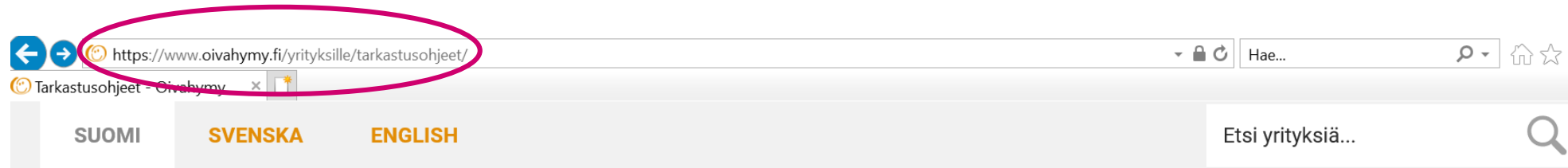
ensisaapumisvalvonta@ruokavirasto.fi

Toimijoiden online-koulutus

17.11.2020

OIVA-arviointiohjeet löytyvät Ruokaviraston sivuilta, ½

<https://www.oivahymy.fi/yrityksille/tarkastusohjeet/>

HAE YRITYKSIÄ

KULUTTAJILLE

YRITYKSILLE

Yrityksille

Tarkastusohjeet

Ilmoitetut elintarvikehuoneistot

Hyväksytyt elintarvikehuoneistot

Oiva-raportin esilläpito

Ohjeita yrityksille

Usein kysyttyä yrityksille

Kuvapankki

Sivu jatkuu seuraavassa diassa.

OIVA-arviointiohjeet löytyvät Ruokaviraston sivuilta, 2/2

Tarkastusohjeet

Oiva-arviointiohjeet

Oiva-arviointiohjeet on tarkoitettu kuntien elintarvikevalvojille viranomaiskäyttöön. Ohjeet toimivat valvojen apuna Oiva-arvosanoja määriteltäessä. Yritykset voivat käyttää ohjeita apuna oman toimintansa suunnittelussa.

Arviointiohjenippuja on kaksi:

1. [ilmoitetuille elintarvikehuoneistoille](#), johon kuuluvat elintarvikkeiden myynti, tarjoilu ja teollinen valmistus (vilja, kasvis, hedelmät, marjat, juomat, valmisruoat, ravintolisät, erityisruokavaliovalmisteet) sekä pakkaamien, kuljettaminen ja varastoiminen.
2. [hyväksytyille elintarvikehuoneistoille](#), johon kuluvat maito-alan, liha-alan, kala-alan ja muna-alan laitokset.

Ruokaviraston muut valvontaohjeet löytyvät Ruokaviraston internetsivuilta: [lomakkeet ja ohjeet](#)

Arviointiohjeiden muutokset

3.3.2020 Sekä ilmoitettujen että hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen ohjeita on päivitetty

12 Elintarvikekohtaiset erityisvaatimukset

12.6 Salmonellaa koskevat erityistakuut

12.6 on uusi OIVA-arviointiohje

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Esittelijä
Hyväksyjä

Britta Wiander
Leena Räsänen

Sivu/sivut
Ohje/versio
Käyttöönotto
Asia

153/04.02.00.01/2020/1

1/3

3.3.2020

12.6

Elintarviketurvallisuus

Oiva-arviointiohje ilmoitetuille ja hyväksytyille elintarvikehuoneistoille

Tämä OIVA-arviointi vaikuttaa myös OIVA-arvosanaan/-hymyyn.

12 Elintarvikekohtaiset erityisvaatimukset

EY-asetus 1688/2005

12.6 Salmonellaa koskevat erityistakuut

Huomioitavaa:

Tämä kohta tarkastetaan, kun toimija

- maahantuo sisämarkkinoilta raakaa jäädytettyä/pakastettua salmonellaerityistakuiden piirissä olevia eläinperäisiä elintarvikkeita Suomeen
  - salmonellaerityistakuiden piiriin kuuluvat: raaka naudan, sian ja siipikarjan (kana, kalkkuna, helmikana, anka ja hanhi) liha (myös sisäelimet ja veri) tai näistä valmistettu jauheliha sekä raat kananmunat

Samanaikaisesti suositellaan tarkastettavan kohdat

- 15.1 Elintarvikkeiden vastaanottaminen
- 16.9 Eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyys
- 17.1 Näytteenotto ja omavalvontatutkimukset

Koskee raakaa lihaa, joka sisältää suolaa korkeintaan 1 %, mutta ei sisällä esim. mausteita ja marinadia.

Oma- ja valvonnan toteutuminen/valvoja tarkistaa

Oma- ja valvonnan toteutumista arvioidaan tarkastamalla pistokokein (esimerkiksi 1-3 tuotetta, toiminnan luonne ja laajuus huomioiden) salmonellaerityistakuihin liittyvä vaatimustenmukaisuus:

- **lihaa** sisältävien lähetysten mukana on asetuksen EY 1688/2005 mukainen **kaupallinen asiakirja** (liite IV), kaupallinen asiakirja voi myös tulla toimijalle sähköisessä muodossa
- **lihaa** sisältävien lähetysten mukana on laboratorion **tutkimustodistus salmonellan osalta**, mikäli lainsäädäntö sitä vaatii, tutkimustodistus voi myös tulla toimijalle sähköisessä muodossa
- **kananmunia** sisältävien lähetysten mukana on **yhteisön sisäisen kaupan TRACES-todistus** (liite V)
- vaadittavat asiakirjat voidaan **yhdistää** toisiinsa sekä elintarvikkeisiin
- elintarvike on **otettu käyttöön/asetettu myyntiin** vasta kun vaadittavat asiakirjat ovat olleet toimijan käytettävissä ja toimija on tehnyt vastaanottotarkastuksen
- Oma- ja valvonnan riittävyys ja sopivuus sekä tarvittaessa suunnitelma tarkastetaan soveltaen ohjeen 1.6 liitettä "Oma- ja valvonnan riittävyys ja sopivuus"

Jos naudan tai sian liha tulee laitokseen kuumennustarkoitukseen, ei vaadita salmonellatodistusta.

Jos kananmunat tulevat laitokseen kuumennustarkoitukseen, alkuperäparvea ei ole tarvinnut tutkia.

OIVALLINEN

Toiminta on vaatimusten mukaista.

Toimija on varmistanut, että salmonellaerityistakuiden piirissä olevien elintarvikkeiden mukana on **toimitettu lainsäädännön vaatimat asiakirjat**.

Asiakirjat ja elintarvike ovat luotettavasti yhdistettävissä toisiinsa.

HYVÄ

Toiminnassa on pieniä epäkohtia, jotka eivät heikennä elintarvikeeturvallisuu­ta eivätkä johda kuluttajaa harhaan.

Toimija on varmistanut pääosin, että salmonellaerityistakuiden piirissä olevien elintarvikkeiden mukana **toimitetut lainsäädännön vaatimat asiakirjat ovat vaatimusten mukaisia**.

Pieniä epäkohtia ovat esimerkiksi:

- merkinnöissä tai asiakirjoissa on pieniä puutteita, **mutta asiakirjat ja elintarvike voidaan kuitenkin yhdistää toisiinsa**
- asiakirjat on laadittu jollain **muulla kielellä kuin sallituilla kielillä** (suomi, ruotsi tai englanti), mutta vaadittavat tiedot käyvät selkeästi asiakirjoista ilmi

KORJATTAVAA

Toiminnassa on epäkohtia, jotka heikentävät elintarviketurvallisuutta tai johtavat kuluttajaa harhaan. Epäkohdat on korjattava määräajassa.

Toimijan omavalvonnassa on epäkohtia, minkä vuoksi salmonellaerityistakuiden piirissä olevien elintarvikkeiden mukana toimitetut **lainsäädännön vaatimat asiakirjat eivät ole vaatimustenmukaisia**.

Oleellisia epäkohtia ovat esimerkiksi:

- lainsäädännön vaatimat **asiakirjat eivät ole suoraan yhdistettävissä elintarvikkeeseen**, mutta asiakirjat ja elintarvike ovat **kohtuudella yhdistettävissä** käyttäen apuna esim. laskuja ja lähetysluetteloita
- **salmonellatodistuksissa on puutteita**

HUONO

Toiminnassa on epäkohtia, jotka vaarantavat elintarvikeeturvallisuutta tai johtavat kuluttajaa vakavasti harhaan tai toimija ei ole noudattanut annettuja määräyksiä. Epäkohdat on korjattava välittömästi.

Toimija ei ole varmistanut, että salmonellaerityistakuiden piirissä olevien elintarvikkeiden **asiakirjavaatimukset täyttyvät**.

Välitöntä korjaamista vaativia epäkohtia ovat esimerkiksi:

- toimija on ottanut vastaanottamansa elintarvikkeen käyttöön tai toimittanut elintarvikkeen suoraan myyntiin, vaikka **kaikki** lainsäädännön vaatimat **asiakirjat puuttuvat**
- toimija on ottanut vastaanottamansa elintarvikkeen käyttöön tai toimittanut elintarvikkeen suoraan myyntiin, vaikka lainsäädännön vaatima **kaupallinen asiakirja/yhteisön sisäisen kaupan todistus puuttuu**
- toimija on ottanut vastaanottamansa elintarvikkeen käyttöön tai toimittanut elintarvikkeen suoraan myyntiin, vaikka lainsäädännön vaatima **salmonellatodistus puuttuu**
- lainsäädännön vaatimat asiakirjat ja elintarvike **eivät ole yhdistettävissä toisiinsa edes käyttäen lasku- tai lähetysluettelotietoja**
- **salmonellatodistuksissa on suuria puutteita**

Aiheeseen liittyvää lainsäädäntöä ja ohjeita (huomioitava muutoksineen):

- Komission asetus [EY 1688/2005](#) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EY 853/2004 täytäntöönpanemisesta Suomeen ja Ruotsiin tarkoitetuilta tietyin lihan ja munien lähetyksiltä vaadittavien salmonellaa koskevien erityistakuiden osalta (=Suomeen tuotavia eläinperäisiä elintarvikkeita koskevat salmonellavaatimukset)
- Komission asetus [EY 427/2012](#) salmonellaa koskevien erityistakuiden ulottamisesta koskemaan Tanskaan tarkoitettuja munia (=poikkeus salmonellavaatimuksissa koskien Tanskasta Suomeen tuotavia munia)
- Komission asetus [EU 2018/307](#) salmonellaa koskevien erityistakuiden ulottamisesta koskemaan Tanskaan tarkoitettua broilereista (*Gallus gallus*) saatua lihaa (=poikkeus salmonellavaatimuksissa koskien Tanskasta Suomeen tuotavaa broilerin lihaa)
- EFTAn valvontaviranomaisen päätös [1/19/KOL](#) *Salmonella* spp:hen liittyvien erityistakuiden ulottamisesta koskemaan Islantiin tarkoitettuja kanoista saatavia lihaa ja munia sekä kalkkunoista saatavaa lihaa (=poikkeus salmonellavaatimuksista koskien Islannista Suomeen tuotavia kananmunia sekä kanan ja kalkkunan lihaa)
- Elintarvikelaki 23/2006 ja lain muutos 1397/2019
- Ruokaviraston ohje: Salmonellaerityistakuiden vaatimukset (työn alla)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KIITOS